

UDKAST

Bekendtgørelse om arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre¹

I medfør af § 15, stk. 4, § 17, stk. 3, § 35, § 39, § 43, § 49, § 49c, stk. 1, og § 84 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 674 af 25 maj 2020, fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1

Område og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre (mineraluld).

Stk. 2. Følgende bestemmelser gælder også for arbejde omfattet af § 2, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø, og arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver: §§6-9, 12, 14-16, 22, 29, og 31.

§ 2. Bekendtgørelsen indeholder supplerende regler til bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer, bekendtgørelse om arbejdets udførelse, bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler, bekendtgørelsen om bygge- og anlægsarbejde og bekendtgørelse om projekterendes og rådgiveres pligter m.v. efter lov om arbejdsmiljø.

§ 3. Mineraluld kategoriseres i denne bekendtgørelse som:

- 1) gammel mineraluld: mineraluld, som kan klassificeres som kræftfremkaldende i kategori 2 (carc. 2) efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (CLP-forordningen), dog ikke hvis omfattet af note Q i bilag VI til CLP forordningen.
- 2) ny mineraluld: mineraluld, som ikke er omfattet af nr. 1.

Kapitel 2

Pligter for producenter og leverandører

§ 4. Den, der producerer mineraluld, skal sørge for, at de ved levering er forsynet med:

- 1) Handelsnavn/typebetegnelse.
- 2) Relevante håndteringsregler for sikker håndtering af produkterne.
- 3) Henvielse til brugsanvisning, der skal indeholde oplysninger om sundhedsmæssige risici og sikkerhedsforanstaltninger, der skal træffes i forbindelse hermed, herunder hærdningsprodukters og imprægneringsoliens eventuelle sundhedsmæssige egenskaber.

Stk. 2. Den, der leverer mineraluld, skal sørge for, at der foreligger brugsanvisninger, jf. stk. 1, nr. 3.

§ 5. Ved levering skal emballering af de færdige materialer være foretaget således, at støvafgivelse fra materialerne modvirkes.

Kapitel 3

Planlægning m.v.

§ 6. Den, der planlægger og udformer projekter, hvori mineraluld indgår, skal planlægge således, at der kan anvendes standardiserede materialer i så stort omfang, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling.

§ 7. Når mineraluld vælges som isoleringsmateriale, skal den projekterede og rådgivende følge reglerne omfattet af § 8 i bekendtgørelse om projekterendes og rådgiveres pligter m.v. efter lov om arbejdsmiljø.

§ 8. Den, der planlægger arbejde med mineraluld omfattet af § 27, skal planlægge således, at der så vidt muligt ikke foregår andet arbejde samtidigt, jf. § 28.

§ 9. Projekterende, rådgivende og arbejdsgivere skal i det omfang, de har indflydelse herpå, planlægge arbejdet på projekter, hvori arbejde med mineraluld indgår således, at mindst muligt arbejde forekommer over hovedhøjde og mest muligt før rum og konstruktioner færdiggøres og tillukkes.

Kapitel 4

Arbejdspladsvurdering

§10. Reglerne om arbejdspladsvurdering i kapitel 3 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer gælder tilsvarende for arbejde omfattet af denne bekendtgørelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Reglerne om arbejdspladsvurdering i kapitel 4 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræft- og kræftrelaterede sygdomme ved arbejde med stoffer og materialer gælder for arbejde med gammel mineraluld omfattet af denne bekendtgørelse, bortset fra § 12 i samme bekendtgørelse. Arbejdspladsvurderingen skal ajourføres efter § 8 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer.

Kapitel 5

Forebyggelsesprincipper

§ 11. I det omfang, det følger af arbejdspladsvurderingen efter § 10, skal påvirkning fra mineraluld fjernes eller begrænses mest muligt i forbindelse med arbejdets udførelse, jf. §§ 12 – 24:

1. ved at mineraluld fjernes, erstattes eller begrænses til det minimum, der er nødvendigt for arbejdet,
2. gennem indretning af arbejdsstedet,
3. ved brug af tekniske hjælpemidler,

4. ved at begrænse antallet af ansatte, som påvirkes eller risikerer at blive påvirket til et minimum,
5. gennem egnede arbejdsmetoder, herunder sikker håndtering, oplagring og transport på arbejdspladsen,
6. ved passende foranstaltninger med hensyn til personlig hygiejne,
7. ved passende rengøring af overflader,
8. ved brug af egnede personlige værnemidler.

§ 12. Reglerne om substitution i kapitel 5 i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer gælder tilsvarende for arbejde omfattet af denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Hvis det er muligt at vælge mellem forskellig mineraluld, der opfylder de tekniske krav, skal der vælges produkter, der formindsker afgivelsen af støv og fibre på arbejdspladsen, fx ved at anvende produkter, der kræver mindst mulig tildannelse, samt med imprægnering, forsegling o.lign.

Kapitel 6

Foranstaltninger

§ 13. Reglerne om særlige foranstaltninger i kapitel 6 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer gælder tilsvarende for arbejde omfattet af denne bekendtgørelse.

Tilrettelæggelse af arbejdet mv.

§ 14. Arbejdet skal tilrettelægges og udføres på en sådan måde, at det i videst muligt omfang sikres, at personer på arbejdspladsen ikke udsættes for eller kan blive udsat for støv fra mineraluld.

Stk. 2. Antallet af personer, der udsættes for eller kan blive udsat for støv fra mineraluld skal begrænses til et minimum.

Stk. 3. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås, jf. § 16 i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

§ 15. Mineraluld skal oplagres, pakkes ud og øvrigt håndteres på en sådan måde, at udvikling af støv fra produkterne undgås eller begrænses til et minimum.

§ 16. Der skal anvendes arbejdsmetoder og værktøj, der begrænser støvudviklingen mest muligt. Værktøj, der frembringer støv fra mineraluld, må kun undtagelsesvis anvendes.

Stk. 2. Anvendes hurtigtgående værktøj, skal dette være forsynet med effektiv mekanisk afsugning.

Indretning af arbejdsstedet

§ 17. Hvis arbejde med mineraluld udvikler støv eller anden luftforurening, skal dette så vidt muligt imødegås på udviklingsstedet eller fjernes, jf. § 31 i bekendtgørelsen om bygge- og anlægsarbejde.

§ 18. I det omfang, det følger af arbejdspladsvurderingen, jf. § 10, at der er risiko for de ansattes sikkerhed eller sundhed ved montering og nedrivning af gammel mineraluld, må arbejdet kun udføres på arbejdspladser, som er effektivt adskilt fra andre arbejdspladser. Kun ansatte, hvis arbejde gør det nødvendigt, må have adgang til disse områder.

§ 19. I det omfang, det følger af arbejdspladsvurderingen, jf. § 10, at der er risiko for de ansattes sikkerhed eller sundhed, skal arbejdspladser og områder, hvor der arbejdes med eller er risiko for udsættelse af gammel mineraluld, være afgrænset og mærket med passende advarsels- og sikkerhedsskiltning, herunder med skilte om rygeforbud.

Foranstaltninger med hensyn til rengøring og personlig hygiejne

§ 20. De ansatte skal under arbejdet have adgang til håndvask eller lignende vaskemulighed.

§ 21. Arbejdspladsen skal holdes ren bl.a. ved, at spild og affald løbende skal lægges i egnede affaldsposer eller lignende.

Stk. 2. Indendørs rengøring skal ske ved mindst mulig støvafgivelse, og må ikke ske ved tørfejning.

§ 22. Arbejdsgiveren skal sørge for, at indholdet af beholdere og eventuelle risici kan identificeres.

Stk. 2. Affald, der indeholder gammel mineraluld skal samles, opbevares og bortskaffes i egnede lukkede beholdere, eller hvor dette ikke er praktisk muligt på anden betryggende måde. Beholdere m.v. skal være mærket, som angivet i bilag 3 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

Personlige værnemidler

§ 23. Hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler.

§ 24. For arbejde med gammel mineraluld omfattet af denne bekendtgørelse gælder regler om personlige værnemidler i § 34 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

Kapitel 7

Oplæring og instruktion

§ 25. Som led i den oplæring og instruktion, der skal gives efter § 18 i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, skal arbejdsgiveren sikre, at de ansatte, der arbejder med mineraluld, og ansatte, der i forbindelse med arbejdet kan blive udsat for mineraluld, modtager en effektiv og tilstrækkelig oplæring og instruktion, som baseres på arbejdspladsvurderingen, efter regler i kapitel 8 i bekendtgørelse om stoffer og materialer, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For arbejde med gammel mineraluld omfattet af denne bekendtgørelse gælder regler om oplæring og instruktion i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

§ 26. Arbejdsgiveren skal sørge for, at de ansatte på arbejdsstedet har adgang til og er bekendt med brugsanvisningen fra leverandøren.

Kapitel 8

Særligt støvende arbejde

§ 27. Ved særligt støvende arbejde, fx ved nedrivning af gammelt isoleringsmateriale og isolering på vanskeligt tilgængelige steder, bl.a. skunkrum og andre snævre rum med dårlig ventilation, finder §§ 28-31 tillige anvendelse.

§ 28. Andre beskæftigede end de, der udfører isoleringsarbejde eller nødvendigt arbejde i forbindelse hermed, må ikke opholde sig så nær arbejdet, at de udsættes for sundhedsfarlig påvirkning, jf. dog stk.2.

Stk. 2. Hvis arbejdet med ny mineraluld ikke uden urimelige merudgifter eller ulemper kan tilrettelægges som angivet i stk. 1, skal der benyttes egnede personlige værnemidler.

§ 29. Luftforureningen skal søges fjernet på det sted, hvor den opstår, normalt ved hjælp af mekanisk ventilation. Hvis det undtagelsesvis ikke er muligt at fjerne luftforureningen, skal der anvendes særligt støvafvisende arbejdstøj, hovedbeklædning samt egnet åndedrætsværn.

§ 30. De ansatte skal have adgang til omklædning og adskilt opbevaring af gangtøj og arbejdstøj samt brusebad med varmt vand.

Stk. 2. Stk. 1 anses for opfyldt, hvis

- 1) de krævede faciliteter *enten* findes på arbejdsstedet, indrettet i egnede lokaler, som stilles til rådighed under arbejdet, *eller*
- 2) etableres på arbejdsstedet i skurvogne eller lignende, *eller*
- 3) findes til rådighed på et af arbejdsgiveren etableret samlingssted, udgangssted eller lignende, forudsat at dette er i passende nærhed af arbejdsstedet.

§ 31. Som supplement til rengøring, jf. § 21, skal støvudsættelsen på arbejdsstedet formindskes mest muligt, fx ved støvsugning, vandforstøvning eller lignende.

Kapitel 10

Arbejdsmedicinske undersøgelser

§ 32. Arbejdsgiveren skal sikre, at ansatte, der vurderes at være udsat for påvirkning fra mineraluld, jf. § 10, har adgang til at få foretaget en arbejdsmedicinsk undersøgelse efter regler i kapitel 9 i bekendtgørelse om stoffer og materialer.

Kapitel 11

Dispensation og klage

§ 33. Direktøren for Arbejdstilsynet kan i særlige tilfælde tillade afvigelser fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse, når det skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt.

§ 34. Arbejdstilsynets afgørelser efter denne bekendtgørelse kan påklages til Arbejds miljølagenævnet efter § 81 i lov om arbejdsmiljø.

Kapitel 12

Straf

§ 35. Medmindre højere straf er forskyldt efter lov om arbejdsmiljø eller anden lovgivning straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år den, der

1) overtræder §§ 4-32.

2) ikke efterkommer påbud eller forbud, der er meddelt i henhold til bekendtgørelsen.

3) tilsidesætter vilkår for tilladelse i henhold til bekendtgørelsen.

Stk. 2. For overtrædelse af §§ 6-32 kan der pålægges en arbejdsgiver bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom. Det er en betingelse for bødeansvaret, at overtrædelsen kan tilregnes en eller flere til virksomheden knyttede personer eller virksomheden som sådan. For bødeansvaret fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 13

Ikrafttræden

§ 36. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2021.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 344 af 9. juni 1988 om arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer indeholdende syntetiske mineralfibre ophæves.

Arbejdstilsynet, den x. xx 2020

Sine Frederiksen

/Gro Iversen

ⁱ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv 98/24/EF af 7. april 1998 om beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet mod risici i forbindelse med kemiske agenser (fjortende særdirektiv i henhold til direktiv 89/391/EØF, artikel 16, stk. 1), EF-Tidende nr. L 131, side 18, som ændret ved Europa Parlamentets og Rådets direktiv 2014/27/EU af 26. februar 2014 om ændring af Rådets direktiv 92/58/EØF, 94/33/EØF, 98/24/EF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/37/EF for at tilpasse dem til forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger, EU-Tidende, L 65, s.6.